

© С. М. Германчук

УДК 616.314-089.29-06-084

С. М. Германчук

МЕТОДИ ОРТОПЕДИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ДЕФЕКТІВ КОРОНОК

ЗУБІВ ТА ЇХ УСКЛАДНЕННЯ

ПВНЗ “Київський медичний університет УАНМ” (м. Київ)

Дана робота є фрагментом НДР «Підвищення ефективності ортопедичного та ортодонтичного лікування хворих з дефектами зубів, зубних рядів, аномаліями та деформаціями зубошлепного апарату», № держ. реєстрації 0106U011147.

Вступ. Незважаючи на розробку численних профілактических та лікувальних заходів, що проводяться для збереження зубів, дефекти твердих тканин зубів і зубних рядів залишаються найпоширенішою формою уражень зубошлепної системи, відмічаються більш ніж у 95% людей дорослого віку і проблема їх заміщення залишається найбільш актуальною в роботі лікарів-стоматологів [2, 3, 4, 5, 7].

В Україні в теперішній час в ортопедичній стоматологічній допомозі, за даними Міністерства охорони здоров'я, мають потребу 92-94% дорослого населення [1,2], причому середня потреба у зубному протезуванні у осіб молодого віку складає 44,3 – 53,8%, а після 56 років – 93,6% [1, 3, 4, 5, 6, 8, 9].

Мета дослідження полягала у підвищенні ефективності ортопедичного лікування дефектів коронкової частини зуба.

Об'єкт і методи дослідження. Для детальної оцінки якості протезування дефектів коронкової частини зуба з урахуванням скарг пацієнтів, особливостей протезування у віковому аспекті, терміну користування, гігієнічного стану порожнини рота та найбільш характерних клінічних ускладнень, нами особисто було проведено аналіз використання протезів у 276 обстежених, віком від 18 до 60 років, серед яких чоловіків було 123 та жінок – 153 особи.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами проведених досліджень зазначеного контингенту осіб встановлено наявність в порожнині рота різних конструкцій зубних протезів, таких, як:

Рис. 1. Діаграма кількісного розподілу незнімних ортопедичних конструкцій, які використовувалися для заміщення дефектів коронкової частини зуба.

одиночні штамповані коронки, одиночні суцільноліті коронки з облицюванням та без нього, одиночні пластмасові коронки, одиночні керамічні коронки, керамічні вкладки та вініри.

Розподіл видів ортопедичних конструкцій у обстежених осіб другої клінічної групи в віковому аспекті представлений в **табл. 1**.

Як видно з **таблиці 1**, для заміщення дефектів коронкової частини зуба серед ортопедичних конструкцій найчастіше застосовувалися штамповані коронки (78% від загальної кількості ортопедичних конструкцій), суцільноліті коронки з облицюванням та без нього (18,5%), пластмасові коронки (2,1%),

Таблиця 1

Розподіл видів ортопедичних конструкцій у обстежених осіб у віковому аспекті

Вид протеза	Кількість протезів у різних вікових групах						Всього	
	18-30 років		31-45 років		46-60 років			
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Одиночні штамповані коронки	43	2,8	442	28,7	716	46,5	1201	78,0
Одиночні суцільноліті коронки з облицюванням та без нього	67	4,4	156	10,1	62	4,0	285	18,5
Одиночні пластмасові коронки	3	0,1	6	0,4	24	1,6	33	2,1
Одиночні керамічні коронки	4	0,2	9	0,6	1	0,1	14	0,9
Керамічні вкладки та вініри	7	0,5	-	-	-	-	7	0,5
Всього	124	8,0	613	39,8	803	52,2	1540	100

СТОМАТОЛОГІЯ

Таблиця 2

Кількісні показники незнімних конструкцій протезів за терміном користування

Вид протеза	Термін користування								Всього	
	6 місяців		1 рік		3 роки		5 років і більше			
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Одиночні штамповани коронки	137	8,90	208	13,51	467	30,32	389	25,26	1201	77,99
Одиночні суцільнолиті коронки з облицюванням та без нього	43	2,79	63	4,09	126	8,18	53	3,44	285	18,51
Одиночні пластмасові коронки	4	0,26	16	1,04	12	0,78	1	0,06	33	2,14
Одиночні керамічні коронки	3	0,19	4	0,26	5	0,32	2	0,13	14	0,91
Керамічні вкладки та вініри	1	0,06	4	0,26	1	0,06	1	0,06	7	0,45
Всього	188	12,2	295	19,16	611	39,68	446	28,96	1540	100

керамічні коронки (0,9%), вкладки та вініри із різних конструкційних матеріалів склали найменший відсоток – лише 0,5%.

Кількісні показники розподілу незнімних ортопедичних конструкцій, які використовувалися для заміщення дефектів коронкової частини зуба ілюстровані діаграмою (**рис. 1**).

Для оцінки найбільш характерних ускладнень незнімного протезування в динаміці нами також проведений аналіз терміну користування незнімними конструкціями протезів.

Кількісні показники наявних незнімних конструкцій протезів у обстеженого контингенту осіб за терміном користування наведені в **табл. 2**.

Діаграма кількісного розподілу незнімних ортопедичних конструкцій, які використовувалися для заміщення дефектів коронкової частини зуба.

Як видно з **таблиці 2**, найпоширеніший термін користування незнімними конструкціями зубних протезів складає 3 роки. За даними анамнезу, в більшості клінічних випадків потреба переробки конструкцій була обумовлена тими чи іншими клінічними ускладненнями.

Якість протезування була нами оцінена як за суб'єктивними даними (скарги), так і за даними об'єктивного обстеження, в тому числі оцінювали функціональний стан коронок та естетичні показники конструкції.

Серед клінічних ускладнень, у пацієнтів, протезованих штампованими коронками міжзубний апраксимальний контактний пункт був відсутній у 51,87% обстежених, в 80,02% випадків було порушене цілісність зубоясеневого прикріпління, у 20,57% пацієнтів спостерігалась рецесія ясеневого краю і оголення

кореня зуба. Аналіз оклюзіограм показав порушення оклюзійних взаємовідношень в 62,03% випадків.

При протезуванні цільномолитими коронками порушення оклюзійних взаємовідношень зафіковані в 51,7% випадків, міжапроксимальний контактний пункт був в 86,2%.

У пацієнтів з металопластмасовими коронками площинний оклюзійний контакт виявлено на оклюзіограмі в 67,1% випадків, рецесія ясеневого краю діагностовано в 16,4% випадків, пародонтальні кишени виявлені в 80,8% випадків.

При протезування металокерамічними коронками порушення оклюзійних взаємовідношень зафіковані в 53,9% випадків, рецесія ясеневого краю зафікована в 31,2% випадків.

Рецесія ясеневого краю спостерігалась в 18,2% при протезування пластмасовими коронками.

При протезуванні одиночними керамічними коронками та керамічними вкладками та вінірами скарг не висуvalося.

Висновки. Таким чином, виходячи з результатів проведених досліджень, досьогодні найрозвинюванішими конструкціями незнімних зубних протезів, які застосовуються для заміщення дефектів коронок зубів залишаються штамповани коронки, наслідком застосування яких є найбільша кількість ускладнень, що обумовлює потребу застосування сучасних конструкцій зубних протезів та засобів профілактики.

Перспективи подальших досліджень. Проаналізувавши результати проведених досліджень, для профілактики виникнення ускладнень при відновленні дефектів коронкової частини зуба, необхідно удосконалити показання до застосування різних видів сучасних ортопедичних конструкцій.

Список літератури

- Аналіз основних показників стану стоматологічної допомоги населенню України в 2002-2003 рр. (амбулаторна допомога) / К. М. Косенко, Г. М. Варава, О. Е. Рейзвіх [та ін.] // Вісн. стоматології. – 2006. – № 4. – С. 74-80.
- Борисенко Л. Г. Моніторинг основних показателей стоматологического здоровья / Л. Г. Борисенко // Стоматол. журн. – 2004. – № 2. – С. 13-5.
- Изучение нуждаемости населения в замещающих аппаратах и удельного веса зубных протезов различных конструкций / [В. Н. Трезубов, О. Н. Сапронова, Р. А. Розов и др.] // Институт стоматологии. – 2007. – № 4. – С. 16-8.

4. Калининская, А. А. Потребность в стоматологической ортопедической помощи / А. А. Калининская, В. Н. Сорокин, Б. В. Трифонов // Рос. стоматол. журнал. – 2006. – № 6. – С. 47-49.
5. Курбанов О. Р. Определение потребности населения в различных видах зубных протезов / О. Р. Курбанов // Рос. стоматол. журнал. – 2002. – № 5. – С. 9-11.
6. Лабунец В. А. Возрастно-половая характеристика потребности взрослого городского населения Украины в ортопедической помощи / В. А. Лабунец, П. Д. Рожко // Совр. стоматология. – 2002. – № 3. – С. 114-116.
7. Лабунец В. А. Основы научного планирования и организации ортопедической помощи на современном этапе развития / В. А. Лабунец. – Одесса, 2006. – 86 с.
8. Причины и профилактика осложнений применения несъемных лечебных средств у лиц с частичным отсутствием зубов / А. Ю. Коваленко, Е. С. Ирошникова, Ю. В. Кресникова, Т. П. Тимофеева-Кольцова // Dental Forum. – 2007. – № 4 (24). – С. 22-26.
9. Стafeев А. А. Профилактика ошибок и осложнений при стоматологической ортопедической реабилитации больных с соматической патологией несъемными металлокерамическими протезами: автореф. дисс. на соискание ученой степени доктора мед. наук : спец. 14. 00. 21 "Стоматология" / А. А. Стafeев. – Омск, 2007. – 41 с.

УДК 616.314-089.29-06-084

МЕТОДИ ОРТОПЕДИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ДЕФЕКТІВ КОРОНОК ЗУБІВ ТА ЇХ УСКЛАДНЕННЯ

Германчук С. М.

Резюме. Проведено аналіз використання протезів у 276 обстежених осіб для більш детальної оцінки якості протезування дефектів коронкової частини зуба з урахуванням скарг пацієнтів, терміну користування, гігієнічного стану порожнини рота та найбільш характерних клінічних ускладнень.

Ключові слова: коронка, ускладнення.

УДК 616.314-089.29-06-084

МЕТОДЫ ОРТОПЕДИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ ДЕФЕКТОВ КОРОНОК ЗУБОВ И ИХ ОСЛОЖНЕНИЯ

Германчук С. М.

Резюме. Проведен анализ использования протезов в 276 обследованных лиц для более детальной оценки качества протезирования дефектов коронковой части зуба с учетом жалоб пациентов, срока пользования, гигиенического состояния полости рта и наиболее характерных клинических осложнений.

Ключевые слова: коронка, осложнение.

UDC 616.314-089.29-06-084

Influence of the Degree of Covering the Crown of the Tooth Abutment on the Microelement Composition of the Enamel of the Teeth of the Man

Germanchuk S. M.

Summary. An analysis of the use of prostheses in 276 people surveyed for a more detailed assessment of quality prosthetics defects coronal tooth considering patients' complaints, term use of oral hygiene and the most characteristic clinical complications.

Key words: crown, complications.

Стаття надійшла 19.09.2012 р.

Рецензент – проф. Король Д. М.